

Na Madagaskarju prodam Aleo

Mayotte

21. junija 2007 ob sedmih zjutraj, le malo pred prihodom na Madagaskar, je velik val preobrnil Aleo na bok. Samo štiri dni pozneje sem za svojo barčico našel zanesljivo zavetje na otoku Nosy Mitsio. Končno sem si lahko malo oddahnil.

tekst Senad Švraka / foto Senad Švraka

Že med načrtovanjem plovbe od Čagosa do Madagaskarja sem se zavedal, da me bo pred otokom pričakalo težko morje, vendar sem upal, da bom tam našel primerno zatočišče in primerne razmere za plovbo, potem ko bom obplul severni rt Cap d'Ambre (rt). Izkazalo se je, da vse od rta do geografske širine otoka Nosy Mitsio prevladuje močan veter in prav na višini tega otoka se nahaja podnebna meja. Pasatni veter, ki preskakuje planine in se v sunkih zaganja v globoke zalive severnega Madagaskarja, kot po čarovniji izgine vsega nekaj milj od otoka Nosy Mitsio. Od tam do južnega rta ob vsej zahodni obali prevladujejo termični vetrovi. Tako od poldneva do polnoči piha veter z morja na kopno. Po kratkotrajnem zatišju se veter obrne, tako da vse do poldneva naslednjega dne piha s kopnega na morje. In tako iz dneva v dan.

To so pravzaprav idealne razmere za počitniško jadranje. Na Madagaskarju sem sklenil ostati okoli treh tednov, nato pa odpluti na končno postojanko, francoski otok Mayotte. Zaradi bližnjega srečanja z velikim valom in poškodb, ki so ob tem nastale, je barbo22 minila želja po turizmu. Kar se da hitro sem hotel v „civilizacijo“ in na popravilo jadrnice.

Na Nosy Mitsio sem srečal znanca s Čagosa, avstrijsko jahto Strong Legs. Prijazno so mi ponudili prvo pomoč v obliki hladnega piva, česar sem bil najbolj potreben. Tam sem ostal pet dni, popravil in čistil, kolikor se je dalo ter skušal vzpostaviti red. Otok je majhen in siromašen, brez elektrike in infrastrukture, le majhen kamp je na njem.

Prebivalci se preživljajo z ribolovom, nekaj denarja pa »pade« tudi od redkih turistov, ki pridejo tja z otoka Nosy Be, ki je turistično središče Madagaskarja. Navtičnim turistom ponujajo sadje in jastoge v zameno za majice, hrano, zdravila ali kar koli drugega. Ti prebivalci so najlep-

Ko je jambor udaril ob gladino je odtrgalo navigacijsko luč in vetromer.

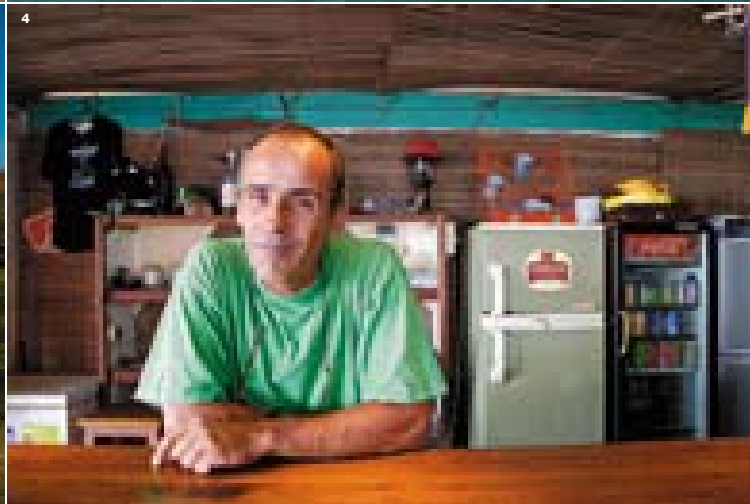
1

2

3

4

1: Otoček Choisil na severnem delu lagune, ki obkroža Mayotte (to je ena največjih lagun na Svetu). **2:** Pomol pred yacht clubom. Bibavica znaša približno 3 metre. **3:** Žvepleno jezero v kraterju vulkana na otoku Petite Terre. **4:** Vallery, barman v yacht klubu ACHM (Association Croiseurs auturiers de Mayotte).

ši dokaz, kako lahko slaba uprava uniči sicer prelepo naravo. Ta jim ne pomaga kaj dosti, zato je otok eno najrevnejših področij na svetu. Morda bi morali naši narodi in narodnosti tudi o tem razmisliti pred naslednjimi volitvami ...

Izgube na bojnem polju

Po petih dnevih sem odplul na 200 milj oddaljeni francoski otok Mayotte. To je bila moja najnapornejša plovba v življenju. Vsaka milja se mi je zdela tisoč milj dolga, vsaka minuta kot leto dni. Živčno iztirjen nisem čutil prav nobene želje po plovbi, vendar sem moral priti na cilj tako ali drugače. Že na Tajskem sem slišal govornice, da je Mayotte primeren kraj za prodajo manjših jadrnic. Z mislimi na prodajo v glavi se je moje potovanje zdelo kot nekakšen „transfer“ z enega konca Indijskega oceana na drugega, z obveznim trimesečnim „dopustom“ na Čagosu.

Elektronska oprema, ki jo je uničilo morje (in to ni vse!).

Alea je majhna, lahka in zaradi vrste značilnosti neprimerna za oceansko plovbo. Moja odločitev, da jo prodam in si kupim večjo, je dozorela že na Tajskem. Tam sem jo dodobra opremil in „nališpal“, da bi bila čim bolj vabljliva za kupce. Ampak načrte mi je pokvaril en sam samcat val, ki je iz ponosne majhne jadrnice naredil strašilo, ki je bilo videti, kot da jo je povozil orkan. Ves čas plovbe sem razmišljal, kako ji povrniti nekdanji videz in zanjo dobiti primerno kupnino. V takšnem razmišljanju sem se 2. julija usidral na globini 18 metrov v pristanišču Dzaoudzi. Bilo je videti, kot da je Alea prispela na poslednje počivališče ...

Prvo, kar sem storil, je bil natančen popis škode. Z vrha jambora sem izgubil vetrnico in navigacijsko luč; na palubi so bili poškodovani vsi stebrički ograje; nosilec rešilnega splava je bil polomljen, spray hood pa v krpicah; njegova jeklena konstrukcija brezoblično ukrivljena; ena od sončnih plošč je bila zveržena v obliki črke S; iz enega skladišča v kokpitu se je izgubilo nekaj opreme (kljub zaprtemu pokrovu), zelo sem pogrešal ročko ročne kalužne črpalke. Glede na to, da je bilo eno od oken razbito, je bila poplava v notranjosti v primeru dežja zagotovljena! Notranjost je bila zelo umazana. Moka, makaroni, kečap, mleko v prahu in druga hrana so se pomešali z morskovo vodo in se spremenili v smrdljivo, lepljivo gmoto, ki je je bilo dosti posod in je skorajda nisem mogel očistiti. Skoraj vse knjige so bile neuporabne. Električna napeljava je bila zaradi stika s slano vodo razjedena, skoraj vsa elektronika pa uničena: VHF radio, regulator sončne plošče, avtopilot, SSB radio, Navtex, dva konverterja (12-220 V), polnilec, barometer in par walkie-talkiejev. Samo obe GPS napravi sta še delovali in mi omogočili pot v varnost. Poleg navedenih instrumentov so bili poškodovani tudi videokamera, dva analogna fotoaparata, nekaj objektivov, CD predvajalnik in trdi disk. Priznati moram, da sem za slednje kriv sam, kajti nisem jih spravljal v nepremočljivo zaščito ter na primernejše in varnejše mesto v sprednji kabini. Samo računalnik in digitalni reflex sta preživela bitko z morjem.

Dolg spisek poškodovane opreme priča o tem, da se nisem dobro pripravil na oceansko plovbo. Čeprav sem veliko bral prav o tem, da je dobra priprava na takšno plovbo usodna za uspeh takšnega križarjenja

1: Ženske se po obrazu mažejo s kremo, narejeno iz prahu sandalovega drevesa, pomešanega z glino. 2: Ženske so pogosto oblečene v elegantna raznobarna tradicionalna oblačila. 3: Raztovarjanje lesnega premoga. 4: Prebivalec mesta Majunga.

in kljub temu, da sem se skrbno pripravil na samem začetku, sem napravil nekaj neodpušljivih napak. Čeprav je res, da nisem nameraval obpluti rta Horn, bi moral takšne nesreče predvideti. Nisem zavaroval zaklopov skladišč v kabini, zato so naokrog letele konzerve in delale škodo. Nisem zmanjšal okenskih odprtih, nisem ustrezno zavaroval dragocene opreme in podobno.

Kakor koli že obrnem, nesrečen dogodek je bila dobra lekcija, iz katere sem se veliko naučil. Na priobalnem križarjenju bi bile moje napake še nekako opravičljive, nikakor pa ne na oceanskih širjavah. Tudi možnosti prevrnitve ne smemo izključiti, saj nikakor ni redka. Pri tem sem imel sam še srečo, da mi škode niso povzročila sidra v sidrniku in da se ni poškodoval motor.

Mayotte

Na otoku Mayotte sem ostal tri mesece. Otok sem si komajda uspel ogledati, saj sem imel ogromno opravkov s popravili. Je ognjeniškega izvora in se ponaša z eno največjih lagun na svetu. Ko so se leta 1975 Komorski otoki, nekdanja francoska kolonija, odločili za neodvisnost, so se prebivalci otoka Mayotte z referendumom odločili za Francijo. To je bila modra odločitev, kar dokazuje tudi današnja beda na Komorskih otokih, zaradi katere veliko njenih prebivalcev išče zaposlitev na otoku Mayotte. Neodvisnost ni nujno vedno najboljša odločitev. Revni, a svobodni!

Prebivalci otoka se imenujejo Maori in so islamske vere. Žene so lastnice hiš in drugega premoženja, moške pa morajo skrbeti zanje in za otroke. Moški imajo lahko po več žena (največ štiri naenkrat, ne pa nujno vedno iste štiri) in vsaj v teoriji redno skrbijo za otroke, ne glede na to, kdo je oče! Ta tradicionalna ureditev počasi izumira, kajti evropski standardi so vse bližji. Tako je bila poligamija uradno prepovedana že leta 2006. Slaba stran te modernizacije so visoke cene. Mayotte je najdražja država v Indijskem oceanu. Samo za primer: tribarvna navigacijska luč na vrhu jambora me je stala 132 €. Druginjo prebivalci dolgujejo visokim davkom, iz katerih se napajata državni proračun in številna administracija. Jasno je, da zaradi visokih cen Alea ni bilo lahko spraviti v red, tudi zato, ker nekaterih stvari ni bilo mogoče kupiti. Samo za to, da sem kupil 8 mm debelo pleksi steklo za okno, sem potreboval 15 dni. Brez prijateljske pomoči z nekaterih jadrnic bi mi bilo veliko težje, zato hvala vsem s Skebenga, Estrela, Strong Legs, Mataurue, Tita in drugih! Prav tako so mi veliko pomagali prijatelji Remy, Valery, Marko in drugi iz jaht kluba.

Nekega večera sem se ob pivu zapletel v pogovor z Aleksom. Po poklicu je zdravnik in ima hišo, kjer živi z ženo in štirimi otroki nekje med otokoma Mayotte in Madagaskar. Izkazalo se je, da je na otoku Mayotte kupil jadrnico, zdaj pa potrebuje kakšnega člana posadke, da bi jo prepeljal na Madagaskar. Nisem dolgo razmišljal. To je bila idealna priložnost, da si ogledam otok, a se hkrati odresem skrbi za barko, kajti kraje bark so tam pogoste. Poleg tega Aleks živi v mestu Majunga, katerega sam zanesljivo ne bi obiskal, ker je пристanišče na slabem glasu. „Kdaj se odpraviva?“ sem ga vprašal.

„Čim prej, jaz sem pripravljen. Na primer pojutrišnjem,“ mi je odgovoril.

Majunga

Plovba je trajala dva dneva. Prvi dan sva imela neugoden veter v nos in močan nasprotni tok. Aleksova jadrnica Trismus 37 s pomično kobilico ima balast razporejen po dnu trupa, zaradi česar domnevam, se precej nagiba, tako da sva oba zbolela za morskbo boleznijo. K sreči je drugi dan zapihal ugodnejši veter, motor sva ugasnila in plula udobneje. Pred mrakom drugega dne sva se usidrila pred nekakšnim valobranom. Izkrcala sva se in prišla nazaj na barko naslednjega dne ob visoki plimi ter se skozi vijugavi vhod morskega rokava, na katerega obali je Aleks zgradil hišo s pomolom pred njo, predstavila tja. Dolgo sem sanjaril o tem, da pijem na terasi aperitiv, ob tem pa gledam na svojo jadrnico. V Majungi sem ostal 10 dni. Aleks in njegova šarmantna žena Tinah sta mi razkazala okolico, malo pa sem taval naokoli tudi sam, ko sem se znašel. Bil sem navdušen nad prijaznostjo domačinov, ki so sicer zelo revni, a vedno nasmejani. Zlasti dekleta ...

Madagaskar je za belca dežela skušnjav. Ker je ta že po definiciji bogat, je ponudba za ženitev bogata. In kako spoznati žensko, ki bi se rada poročila. Zelo lahko, vse bi se!

Slovo od Alee

Nekoliko omamljen od bleščečih nasmehov deklet z Majunge sem se nerad vkrcal na letalo in odletel nazaj na Mayotte. Nisem smel odlašati, kajti čakal me je sestanek z možnim kupcem. Posel sva hitro sklenila. Po treh mesecih trdega dela je bila Alea videti prekrasna. Kupcu sem pomagal, da odpelje jadrnico v zaliv na zahodni obali otoka in se na posled od nje poslovil. Pogled nanjo ob svetlobi poznega popoldneva in na silhueto najvišje gore na otoku Mont Chungui v ozadju se mi je zdel nekako nadrealističen.

In tako sem ostal brez barke, a sem na otoku Mayotte še ostal, saj sem moral urediti papirje v zvezi s prodajo. Ker sem bil brez strehe nad glavo, mi je prenočišče ponudil znanec iz kluba Remy, ki je pred dvajsetimi leti izdelal leseno desetmetrsko barko, vkrcal ženo in otroka ter se preko Rdečega morja spustil do Čagosa in otoka Mayotte. Remy je izdeloval barko sedem let, plul sedem mesecev in se ustavil na prvem tropskem otoku, na katerega je naletel. Nobene želje ni imel, da bi šel dlje in tudi v Evropo se ne bi več vrnil. Redno vzdržuje jadrnico in se

Remyjeva jadrnica ...

Sidrišče v Mayotte.

odpravlja na kratke izlete. Oceanska plovba se je zanj končala. Dolge večere sva se pogovarjala o tem, kaj človeka vleče na morje in kaj se mora zgoditi, da ga ta želja enkrat zapusti, da ne čuti več potrebe, da bi pod seboj čutil ladijske podnice. Odgovora nisva našla, čeprav sva „žrtvovala“ kar nekaj buteljlk dobrega francoskega vina. In prepričan sem, da sva ga iskala zaman. Jaz sem že kot mulec sanjaril o barkah, južnih morjih in tropskih otokih. Od kod takšna želja Bosancu, ki se je rodil v Tuzli, mestu premoga in soli? Ne bi vedel! Vem samo, da se mi je v nekem trenutku pokazala priložnost, da sanje uresničim in da sem hkrati slutil, da nikakor ne smem zamuditi priložnosti, ki se ne bo več povrnila. In tako sem leta 2003 kupil Aleo in 8. junija 2004 odplul iz Francije na Hrvaško. Na pot, ki naj bi trajala tri mesece, a se je zavlekla na tri leta in se raztegnila na 20.000 milj. O tem, kako se je vse skupaj začelo, pa v naslednji številki. □

Več fotografij z otokov Mayotte, Madagaskar in Čagos lahko bralci najdejo na moji spletni strani: www.barba22.ba

... in Remy.

